EVROPSKI PARLAMENT

2004 *2009*

Odbor za kmetijstvo in razvoj podeželja

2007/0094(COD)

25.6.2008

MNENJE

Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja

za Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve

o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o sankcijah zoper delodajalce državljanov tretjih držav, ki nezakonito prebivajo v EU
(KOM(2007)0249 – C6-0143/2007 – 2007/0094(COD))

Pripravljavec mnenja: Giuseppe Castiglione

PA_Legam

KRATKA OBRAZLOŽITEV

Poročevalec se strinja s pričujočim predlogom direktive in v celoti podpira njegove cilje. Uvedba ukrepov in sankcij, tudi kazenskega značaja, ki bi delodajalce odvračali od zaposlovanja državljanov, ki nezakonito prebivajo v Evropski uniji, ni le orodje za boj proti nezakonitem priseljevanju, ampak tudi sredstvo za zagotovitev razvoja poštene konkurence na trgu ter posredno za podkrepitev pravice vsakega delavca do primernih in dostojnih delovnih razmer.

Prav kmetijski sektor je eno od glavnih področij, kjer se zaposlujejo nezakoniti priseljenci, ki se odzivajo na povpraševanje po delovni sili, zlasti sezonski, za dejavnosti, ki jih evropski državljani pogosto niso pripravljeni opravljati (na primer pobiranje paradižnikov v Italiji). Značilnost modela uporabe delovne sile iz držav nečlanic v kmetijskem sektorju so torej kratke ali zelo kratke, vendar zelo intenzivne zaposlitve (večje število kratkih delovnih razmerij v enem podjetju).

Upoštevajoč veliko število nezakonitih delavcev in kratkega trajanja delovnih razmerij so po mnenju pripravljavca tega osnutka poleg nekaterih sprememb splošnega značaja, katerih namen je predvsem preprečiti povečanje upravne obremenitve delodajalcev, potrebne še nekatere druge spremembe predloga Komisije.

Pripravljavec mnenja se kot prvo v celoti strinja z načelom, da mora delodajalec delavcu izplačati plače ter socialne in davčne prispevke, ki niso bili vplačani. Meni pa, da bi predvidena avtomatična sprožitev postopka izterjave neizplačanih plač, ki jo predlaga Komisija, uvedla razlikovanje pri obravnavi nezakonito priseljenih delavcev in delavcev Evropske unije, kar se ne zdi upravičeno. Ni namreč jasno, zakaj naj bi upravljanje obligacij, ki izhajajo iz delovnega razmerja, pri nezakonitih priseljencih urejala drugačna pravila od tistih, ki se uporabljajo v delovnem pravu, kjer velja splošno predlagalno načelo, po katerem mora delavec sam prek uporabe pravnega sredstva določiti znesek, do katerega je upravičen.

Na podoben način bi domneva o delovnem razmerju, ki traja najmanj 6 mesecev, ustvarila neupravičeno neenakost pri obravnavanju, tokrat v primerjavi z delavci v Evropski uniji, ki so zaposleni na črno. Na osnovi te domneve breme dokazovanja, da je delovno razmerje dejansko trajalo manj kot šest mesecev, nosi delodajalec. Gre za dokazovanje nasprotnega, ki je zelo težavno za delodajalca (laže je dokazati, da se je nekaj zgodilo, kot da se nekaj ni zgodilo), saj pomeni dodatno in popolnoma nesorazmerno sankcijo, če upoštevamo, da trajajo po nekaterih ugotovitvah delovna razmerja v kmetijskem sektorju približno 40 dni. Omenjena domneva bi lahko celo imela nesrečen učinek, saj bi spodbujala nezakonito priseljevanje državljanov iz držav zunaj Evropske unije, ki bi jih privabil obet, da bodo v vsakem primeru prejeli vsaj šestmesečno plačo, tudi če bodo delali le nekaj dni.

Glede ukrepov prepovedi opravljanja pa poročevalec meni, da je treba državam članicam pustiti več manevrskega prostora, da se lahko bolje upošteva posebnosti posameznih sektorjev in nenazadnje tudi socialne posledice izvajanja teh ukrepov.

PREDLOGI SPREMEMB

Odbor za kmetijstvo in razvoj podeželja poziva Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve kot pristojni odbor, da v svoje poročilo vključi naslednje predloge sprememb:

Predlog spremembe 1

Predlog direktive
Uvodna izjava 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(4) Določbe ne smejo zajemati državljanov tretjih držav, ki v EU ne prebivajo nezakonito. Pri tem so izvzeti državljani tretjih držav, ki so družinski člani državljanov Unije in uveljavljajo svojo pravico prostega gibanja znotraj Skupnosti, ter tisti, ki imajo v okviru sporazumov med Skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani ter državami, katerih državljani so, na drugi, pravice prostega gibanja, ki so enake pravicam, ki jih imajo državljani Unije. Pri tem so izvzeti tudi državljani tretjih držav, ki so v razmerah, zajetih v pravo Skupnosti, na primer tisti, ki so zakonito zaposleni v eni državi članici in jih ponudnik storitev v okviru opravljanja storitev pošlje v drugo državo članico.	(4) Določbe ne smejo zajemati državljanov tretjih držav, ki v EU ne prebivajo nezakonito. Pri tem so izvzeti državljani tretjih držav, ki so družinski člani državljanov Unije in uveljavljajo svojo pravico prostega gibanja znotraj Skupnosti, ter tisti, ki imajo v okviru sporazumov med Skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani ter državami, katerih državljani so, na drugi, pravice prostega gibanja, ki so enake pravicam, ki jih imajo državljani Unije. Pri tem so izvzeti tudi državljani tretjih držav, ki so v razmerah, zajetih v pravo Skupnosti, na primer tisti, ki so zakonito zaposleni v eni državi članici in jih ponudnik storitev v okviru opravljanja storitev pošlje v drugo državo članico, ***ali tisti, za katere velja odločba o azilu ali imajo status begunca.***

Predlog spremembe 2

Predlog direktive
Uvodna izjava 8 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(8a) Da se zagotovi učinkovitost te direktive, bi bilo treba vrniti vsak dobiček, neupravičeno pridobljen iz nezakonitega zaposlovanja državljanov tretjih držav. Neporavnana plačila in druge finančne pravice na podlagi dela, ki jih je treba

vrniti, morajo zato biti enake tistim, ki bi jih imeli primerljivi delavci v prijavljenih delovnih razmerjih.

Predlog spremembe 3

Predlog direktive
Uvodna izjava 13

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(13) Glede na razširjenost sklepanja pogodb s podizvajalci v določenih prizadetih sektorjih je treba zagotoviti, da so vsa podjetja v podizvajalski verigi solidarno odgovorna za plačilo finančnih sankcij zoper delodajalca na koncu verige, ki zaposluje državljane tretjih držav, ki nezakonito prebivajo v EU.	(13) Glede na razširjenost sklepanja pogodb s podizvajalci v določenih prizadetih sektorjih je treba zagotoviti, da so vsa podjetja v podizvajalski verigi solidarno odgovorna za plačilo finančnih sankcij zoper delodajalca na koncu verige, ki zaposluje državljane tretjih držav, ki nezakonito prebivajo v EU***, če je dokazano, da niso ravnala v dobri veri in so bila seznanjena z nezakonitim zaposlovanjem delodajalca na koncu verige***.

Obrazložitev

Ohraniti je treba domnevo nedolžnosti.

Predlog spremembe 4

Predlog direktive
Uvodna izjava 18

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(18) Za olajševanje izvrševanja morajo obstajati učinkoviti mehanizmi pritožb, preko katerih lahko zadevni državljani tretjih držav vložijo pritožbe neposredno ali preko pooblaščenih tretjih strani, kot so sindikati ali druga združenja. Pooblaščene tretje strani morajo biti pri nudenju pomoči pri vložitvi pritožb zavarovane pred morebitnimi sankcijami v okviru predpisov, ki prepovedujejo omogočanje nepooblaščenega prebivanja.	(18) Za olajševanje izvrševanja morajo obstajati učinkoviti mehanizmi pritožb, preko katerih lahko zadevni državljani tretjih držav vložijo pritožbe neposredno ali preko pooblaščenih tretjih strani, kot so sindikati ali druga združenja. Pooblaščene tretje strani morajo biti pri nudenju pomoči pri vložitvi pritožb zavarovane pred morebitnimi sankcijami v okviru predpisov, ki prepovedujejo omogočanje nepooblaščenega prebivanja. ***Spodbujati je***

treba posredovalno vlogo sektorskih organizacij, ki so zelo prisotne na lokalni ravni.

Obrazložitev

Primer organizacij kmetovalcev, ki zaradi stalnega stika z vsemi vpletenimi stranmi lahko veliko pripomorejo k reševanju sporov.

Predlog spremembe 5

Predlog direktive
Člen 4 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
2. Države članice od delodajalcev, ki delujejo v okviru poslovne dejavnosti ali so pravne osebe, zahtevajo, da pristojne organe, ki jih določijo države članice, najpozneje v enem tednu obvestijo o začetku in koncu zaposlitve državljana tretje države.	2. Države članice od delodajalcev, ki delujejo v okviru poslovne dejavnosti ali so pravne osebe, zahtevajo, da pristojne organe, ki jih določijo države članice, najpozneje v enem tednu obvestijo o začetku in koncu zaposlitve državljana tretje države. ***Če ureditev države članice že določa, da je delodajalec dolžan obvestiti pristojni nacionalni organ o sklenitvi delovnega razmerja in/ali o nadaljnjem razvoju dogodkov v zvezi s tem, je treba obveznost obveščanja o zaposlitvi državljana tretje države izpolniti pri istem organu.***

Predlog spremembe 6

Predlog direktive
Člen 4 – odstavek 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	2a. Države članice v vsakem primeru sprejmejo vse potrebne ukrepe, da zagotovijo primerno raven sodelovanja in ustrezno izmenjavo informacij med posameznimi zadevnimi nacionalnimi organi.

Predlog spremembe 7

Predlog direktive
Člen 6 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev, da za vse kršitve člena 3 veljajo učinkovite, sorazmerne in odvračilne sankcije zoper delodajalca.	1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev, da za vse kršitve člena 3***, za katere so delodajalci odgovorni v skladu s členom 5,*** veljajo učinkovite, sorazmerne in odvračilne sankcije zoper delodajalca.

Predlog spremembe 8

Predlog direktive
Člen 6 – odstavek 2 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(b) plačilo stroškov za vrnitev vsakega nezakonito zaposlenega državljana tretje države v primerih, kadar se izvedejo postopki vrnitve.	***črtano***

Predlog spremembe 9

Predlog direktive
Člen 7 – odstavek 2 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(a) sprejmejo ***mehanizme za zagotovitev, da se potrebni postopki*** za izterjavo neporavnanih plačil ***sprožijo samodejno, ne da bi moral državljan tretje države vložiti zahtevek za izterjavo***;	(a) sprejmejo ***potrebne ukrepe, da delavec, ki prebiva nezakonito, lahko zaprosi*** za izterjavo neporavnanih plačil ***v skladu z nacionalnimi postopki, ki so predvideni v ta namen***;

Predlog spremembe 10

Predlog direktive
Člen 7 – odstavek 2 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(b) omogočiti, da se domneva, da delovno razmerje traja vsaj 6 mesecev, če delodajalec ne dokaže drugače.	***črtano***

Predlog spremembe 11

Predlog direktive
Člen 7 – odstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
4. Glede kaznivih dejanj iz člena 10(1)(c) države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev, da se izvršitev vseh odločitev o vrnitvi odloži, dokler državljan tretje države ne prejme vseh neporavnanih plačil iz odstavka 1(a).	***črtano***

Predlog spremembe 12

Predlog direktive
Člen 8 – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev, da za *delodajalce*, ki delujejo v okviru poslovne dejavnosti, *veljajo naslednji ukrepi*:	Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev, da za *delodajalce*, ki delujejo v okviru poslovne dejavnosti, ***v najbolj ali posebej resnih primerih lahko*** *velja* ***vsaj eden od*** *naslednjih ukrepov*:

Predlog spremembe 13

Predlog direktive
Člen 8 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(c) vračilo javnih ugodnosti, pomoči ali subvencij, vključno s sredstvi EU, ki jih upravljajo države članice, dodeljenih delodajalcu ***v 12 mesecih pred odkritjem*** nezakonitega zaposlovanja;	(c) vračilo javnih ugodnosti, pomoči ali subvencij, vključno s sredstvi EU, ki jih upravljajo države članice, dodeljenih delodajalcu ***za čas trajanja*** nezakonitega zaposlovanja; ***kadar dejanskega trajanja nezakonitega zaposlovanja ni mogoče določiti, se domneva, da je delovno razmerje trajalo vsaj tri mesece;***

Obrazložitev

Obdobje 12 mesecev je predolgo in bi povzročilo preveliko škodo, ki bi pomenila kršitev načela sorazmernosti.

Predlog spremembe 14

Predlog direktive
Člen 14 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
2. Države članice pooblaščenim tretjim stranem, ki državljanom tretjih držav nudijo pomoč pri vložitvi pritožb, ne naložijo sankcij zaradi omogočanja nepooblaščenega prebivanja.	2. Države članice pooblaščenim tretjim stranem, ki državljanom tretjih držav nudijo pomoč pri vložitvi pritožb***, zlasti v primeru reprezentativnih organizacij v vsakem sektorju,*** ne naložijo sankcij zaradi omogočanja nepooblaščenega prebivanja.

Obrazložitev

Primer organizacij kmetovalcev, ki zaradi stalnega stika z vsemi vpletenimi stranmi lahko veliko pripomorejo k reševanju sporov.

Predlog spremembe 15

Predlog direktive
Člen 15 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
2. ***Izbor*** podjetij, v katerih se izvedejo inšpekcijski pregledi, temelji na oceni tveganja, ki jo izvedejo pristojni organi v državah članicah ob upoštevanju dejavnikov, kot sta sektor, v katerem podjetje deluje, in morebitna kršitev v preteklosti.	2. ***Kadar izbor*** podjetij, v katerih se izvedejo inšpekcijski pregledi, temelji na oceni tveganja, ki jo izvedejo pristojni organi v državah članicah ob upoštevanju dejavnikov, kot sta sektor, v katerem podjetje deluje, in morebitna kršitev v preteklosti, ***lahko države članice dobijo pooblastilo za odstopanje od obveznosti iz odstavka 1, če o tem predhodno obvestijo Komisijo***.

Predlog spremembe 16

Predlog direktive
Člen 15 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	Člen 15 b
	Ohranitev ravni zaščite
	Nič v tej direktivi ne sme biti podlaga za zmanjšanje stopnje zaščite ranljivih državljanov tretjih držav, ki jo že nudijo države članice na področjih, ki jih ureja ta direktiva.

Predlog spremembe 17

Predlog direktive
Člen 16 – prvi odstavek

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
Države članice najpozneje do [*tri leta po datumu iz člena 17*] in vsaka tri leta za tem Komisiji posredujejo informacije o izvajanju te direktive v obliki poročila, ki vključuje število in rezultate inšpekcijskih pregledov, izvedenih na podlagi člena 15, ter podrobnosti o ukrepih, ki se uporabljajo	Države članice najpozneje do [*tri leta po datumu iz člena 17*] in vsaka tri leta za tem Komisiji posredujejo informacije o izvajanju te direktive v obliki poročila, ki vključuje število in rezultate inšpekcijskih pregledov, izvedenih na podlagi člena 15, ter podrobnosti o ukrepih, ki se uporabljajo

na podlagi člena 8.	na podlagi člena 8 ***ali člena 13***.

POSTOPEK

Naslov	Sankcije za delodajalce, ki zaposlujejo nezakonite priseljence iz tretjih držav
Referenčni dokumenti	KOM(2007)0249 – C6-0143/2007 – 2007/0094(COD)
Pristojni odbor	LIBE
Mnenje pripravil Datum razglasitve na zasedanju	AGRI 27.9.2007
Pripravljavec/-ka mnenja Datum imenovanja	Giuseppe Castiglione 8.10.2007
Obravnava v odboru	25.6.2008
Datum sprejetja	25.6.2008
Izid končnega glasovanja	+: 34 –: 1 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Vincenzo Aita, Bernadette Bourzai, Niels Busk, Luis Manuel Capoulas Santos, Giuseppe Castiglione, Albert Deß, Gintaras Didžiokas, Michl Ebner, Carmen Fraga Estévez, Ioannis Gklavakis, Lutz Goepel, Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf, Esther Herranz García, Lily Jacobs, Elisabeth Jeggle, Heinz Kindermann, Stéphane Le Foll, James Nicholson, Neil Parish, María Isabel Salinas García, Agnes Schierhuber, Willem Schuth, Czesław Adam Siekierski, Alyn Smith, Petya Stavreva, Witold Tomczak, Donato Tommaso Veraldi, Janusz Wojciechowski, Andrzej Tomasz Zapałowski
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Katerina Batzeli, Ilda Figueiredo, Wiesław Stefan Kuc, Astrid Lulling, Maria Petre, Brian Simpson
Namestniki (člen 178(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Paulo Casaca